

Nota sobre alguns objectes de l'església parroquial de Porreres (1442)

MARIA BARCELÓ CRESPI
RAMON ROSSELLÓ VAQUER

La riquesa de la parròquia de Porreres era significativa, almenys durant el segle XV, sobretot perquè no s'havia de compartir amb cap altra institució eclesiàstica per la manca de convents a la vila. Prova d'això és que la seva rectoria era especialment desitjada per allò que reportava en l'ordre material.¹

A l'època tardomedieval visqué una etapa d'esplendor econòmic que provenia de les moltes rendes, primícies, delmes o censos i ben segur tot plegat va tenir la seva manifestació en obres d'art d'estil gòtic.

Arribat el segle XIV la primitiva església parroquial de Porreres, esmentada a la bul.la de 1248, no podia donar cabuda a una població que anava en augment. S'imposava per tant una església molt més gran i proves indirectes donen a entendre que ja estava substancialment acabada a finals del segle XIV.² Més envant, el 1666, es començarien les obres de la tercera església, l'actual temple barroc.

El document que donam a conèixer aporta informació interessant sobre alguns béns de la segona església la qual desconexem en gran manera.

1442, maig, 5 Inventari de les robes, joies, arnesos i altres béns de l'església parroquial de Porreres ARM, AA XXII/1903, 4-6v

Dissabte a sinch del mes de maig any MCCCCXXXII los discrets Guillem Nicholau, Pasqual Ferran e Berthomeu Orel, tres dels jurats l'any present de la parròquia de Porreres han fet pendre inventari de les robes, béns, joyes, arnessos de la sgleya de la parròquia de Porreres les quals robes, joyes, béns e arnessos foren comanades als discrets mossèn Ramon Nicholau e Jacme Oliver preveres en la manera deiús escrita:

Primo una creu bella de argent ab ymatges e smalts
Item hun càlser gran ab panna de argent ab smalts ab senyal de mossèn Nicholau Rossel ab sa tovalolla
Item hun altre càlser miianser ab tres smalts al peu ab panna de argent
Item hun altre càlser plegadís d'argent ab sa panna ab senyal de sede magestatis

¹ Maria BARCELÓ CRESPI: "Notes sobre algunes rectories mallorquines a les acaballes del segle XV: el cas de Porreres", *Estudis Baleàrics*, 62-63, Palma, 1999, 71-80.

² Maria BARCELÓ CRESPI: *L'església parroquial de Porreres (Notes històrico-artístiques)*, Palma, 1989, 8-10.

- Item hun ensanser de argent ab una barcha de argent ab dos smalts tot ab senyal de mossèn Nicholau Rossell quondam
- Item una capseta de argent de tenir hòsties e dues canadelles de argent ab lo dit senyal de mossèn Rossell e una caxeta poch verda ab lo seu senyal
- Item una custòdia ab peu tota smaltada ab dos àngells hun a cada cap ab roda de cristal ab una creueta poch de argent la qual féu fer mossèn Pere Soriano
- Item una altra custòdia de argent ab una creuta de anar combregar ab un got de argent
- Item hun coffret de argent de tenir lo cors de Jesucrist tot smaltat ab senyal de mossèn Rossell o de mossèn Destals
- Item una capseta de argent ab cadeneta per anar (...)
- Item unes crismeres de argent hon stan los holis de bateiar
- Item una custòdia de fust ab una creu de argent de dins ab una bossa de vellut vermell ab vuyt botons de perles quatre grossos e quatre poch
- Item hun coffret de fust poch de dur los olys de Ciutat
- Item dues coronas grans de la Verge Maria de perles ab canons o bolles de or e una petita de Jesús semblant
- Item una corona de la dita Verge Maria plana ab una petita de Jesús ab obres de flor de lyr
- Item una capsa de fust en què stan les dites coronas
- Item hun stoig de corporals de velut vermell ab letres a la redor ab lo crucifix al mig ab ymatges de la Verge Maria e de Sent Johan de una part e ab stelles de la altra tot d'or ab senyals de mossèn Rossell
- Item hun reliquiari ab ymatge de la Verge Maria de dalt pintat lo qual donà mossèn Destals
- Item una capsa de fust vermella ab sinch corporals
- Item una caxa verda plana en la qual foren atrobats los draps sagüents:
- Primo hun pali de vellut de grana vermell ab sos frontals ab tres senyals enbotits d'or ab fres ample a la redor ab flochadura streta de ceda verda ab senyal del dit mossèn Rossell
- Item una capa de ceda blava ab hun gran botó de perles ab ymatges d'or a la redor
- Item una capa de ceda verda obrada
- Item una capa de requiem
- Item hun taurís de ceda obrada ab frontal ab senyals de mossèn Guardiolla
- Item dos taurissos de panpollat ab sos frontals de poch valor
- Item hun mantell de la Verge Maria de vellut de grana vermell ab vays e erminis ab divuyt senyals o perles e hun mantell poch de Jesús ab collaret de perles cusit ab lo dit mantell ab sis senyals de perles
- Item hun altre mantell de vellut blau ab senyal de perles ab lo mantell de Jesús
- Item hun altre mantell de vellut vermell ab lo mantellet de Jesús ab rodes de or de poch valor
- Item hun altre mantell blanch e hun petit de poch valor de tenat
- Item dues cortines de cendat barrat flochades de ceda
- Item una cassulla de drap de or oldana ab sos forniments
- Item una cassulla de ceda pintada ab obres de pahons ab ymatges de or ab son forniment
- Item una altra cassulla de panpollat ab son forniment
- Item dues dalmàtiques del dit drap de poch valor
- Item dos (...) broquats d'or de poch valor
- Item una tovallola de cendat barrat ab flochadura de ceda vermella ab senyal d'en Nét
- Item hun vell de ceda vermella
- Item dos coxins de ceda barrats
- Item dos altres coxins de cendat de poch valor
- Item dues cubertes de libre de panpollat
- Item hun frontal ab senyal d'en Nét de poch valor

- Item hun drap de bochoram ab una creu negra al mig
- Item una vànova de ondes bona e sufficient
- Item dues vànoves de la dita obra de pocha valor
- Item una tovallolla larga obrada de ceda negra a la redor
- Item dues tovallolles de dir lo Evvangeli obrades e flochades de ceda negra
- Item una altra tovallolla de la dita obra de pocha valor
- Item tres mochadós obrats de ceda negra
- Item tres tovallolles largues barrades de ceda vermella
- Item sinch tovallolles largues blanques
- Item dues tovallolles blanques miianseres
- Item sinch tovallolles blanques curtes curtes entre bones e dolentes
- Item tres tovallolles curtes ab listat de cotó a cascun cap
- Item una cortina blanca ab anells qui serveix en la Quaresma davant lo altar
- Item vuyt lansols oldans
- Item una cortina gran negra ab senyal de Móra de la capella de Sant Martí
- Item dues cortines ab letres a la redor la una de Sent Johan e l'altre de Santa Maria
- Item hun libre missal ab tanchadores de argent
- Item dos missals vells
- Item hun avanialiste
- Item hun apistoler nou
- Item hun apistoler vell
- Item una consueta antiga
- Item dos ordinaris
- Item dos libres hon són los (...) notats e preses
- Item hun libre de vitatoris notats
- Item hun (...) nou gran notat
- Item hun antifaner dominical e santoral
- Item hun Breviari gran bo e sufficient
- Item hun Saltiri miianser vell
- Item quatre canalobres grans
- Item una gran caxa de noguer
- Item hun artibanch nou de una caxa
- Item una tovallolla de vellut que féu en Pons Valls
- Item hun pali de vellut vermell de la salutació
- Item unes tovalles noves ab listes de cotó a cada cap
- Item una cortina blanca de combregar
- Item una tovallolla blanca
- Item una cassulla blanca ab àmit
- Item vuyt tovallolles obrades de ceda entre bones e dolentes
- Item deu tovalles ab listes de cotó ab (...) e anells

RESUMEN

Inventario de algunos objetos propiedad de la iglesia parroquial de Porreres: vestiduras sacras, joyas, arneses, etc., fechado en el año 1442. Del mismo se desprende la riqueza ornamental de una parroquia mallorquina caracterizada por su esplendor medieval.

ABSTRACT

An inventory of a number of objects belonging to the Parish Church of Porreres: religious vestments, jewels, armour etc, dating back to the year 1442. The inventory gives us an idea of the wealth of ornaments that belonged to this Majorcan parish, characterized by its medieval splendour.